

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Datum:
2025-04-29

Diarienummer
25-017

1 (10)

Minska ohälsa och långtidssjukskrivning för ett hållbart arbetsliv i Norra Mellansverige 2

Utlysningsspecifika förutsättningar

Observera att utlysningens belopp är preliminärt och kan komma att ändras.

Utlöst belopp

20 200 000 kr

Utlisningens startdatum

2025-05-02

Utlisningens slutdatum

2025-09-29

Notera att utlysningen stänger klockan 16.00 sista ansökningsdagen. Svenska ESF-rådet kan efter denna tidpunkt endast begära in de kompletteringar eller förtydliganden som behövs för att kunna fatta ett beslut.

Region

Norra Mellansverige

Geografiskt område

Projekten inom denna utlysning ska bedrivas i Gävleborgs, Dalarnas och Värmlands län.

Programområde

Denna utlysning är inom A1, *Öka möjligheten till ett inkluderande och hållbart arbetsliv för alla*. Inom A1 stöds insatser som främjar livslångt lärande och ger stöd till arbetskraftens yrkesmässiga och geografiska rörlighet. Insatser kan även främja möjligheter att förvärva och förstärka färdigheter, såsom entreprenörsfärdigheter och digitala färdigheter. Insatser som drar nytta av digitaliseringens möjligheter kan stärka likvärdighet, effektivitet, kvalitet och spridning. Insatser inom området ska främst riktas direkt till individer, men även insatser för att utveckla organisationer samt för att utveckla strukturer omfattas.

Medfinansiering från projektet

40 %

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Projektens tidigast möjliga startdatum

2026-01-07

Projektens senast möjliga startdatum

2026-02-02

Projektens senast möjliga slutdatum

2029-01-31

Projekt kan beviljas förlängning om det finns synnerliga skäl. Förlängning kan endast ske efter ansökan från stödmottagare. Stödmottagaren ska visa att det finns omständigheter som har omöjliggjort projektets framskridande och som inte kunnat förutses för att ansökan om förlängning på grund av synnerliga skäl ska kunna beviljas.

Beviljade projekt ska följa Svenska ESF-rådets allmänna beslutvillkor som finns som bilaga till denna utlysning.

Bakgrund

Den regionala handlingsplanen för Europeiska socialfonden 2021 - 2027 lyfter fram ohälsa i arbetslivet och något som fonden behöver arbeta med i region Norra Mellansverige. Ohälsotalet är något högre i Norra Mellansverige jämfört med riket. Det skiljer sig också mellan våra tre län. I Värmland och Gävleborg är ohälsotalet något högre jämfört med Dalarna, och har varit så de senaste fem åren. Den största skillnaden är dock den mellan könen. Både i Norra Mellansverige och i riket har kvinnor betydligt fler ohälsodagar jämfört med män.

I Norra Mellansverige har kvinnor ca tio ohälsodagar fler än män, och könsskillnaden i samtliga tre län är något högre än i riket. För Norra Mellansverige innebär ohälsan stora kostnader i form av både uteblivna skatteintäkter och kostnader för hälso- och sjukvård.

En stor andel anställda i sjukskrivning hämmar sysselsättningen och rörligheten på arbetsmarknaden vilket är ett problem för både individ och samhället.

En bidragande orsak till ohälsan är brist på fungerande samverkan mellan organisationer och aktörer som arbetar med målgruppen och det är sedan tidigare känt att risken för långvarig sjukfrånvaro ökar med åldern.

De vanligaste orsakerna till långvarig sjukfrånvaro är psykiska diagnoser, som depression, stressreaktioner och ångest, och muskuloskeletala diagnoser som ryggsjukdomar och reumatism.

Inom kommuner och regioner är psykiska diagnoser den vanligaste orsaken till långvarig sjukfrånvaro. Under pandemin 2020 minskade andelen både för kvinnor och män, men ökade sedan 2021.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

För privatanställda arbetare är muskuloskeletala diagnoser den vanligaste orsaken till långvarig sjukfrånvaro. Precis som för kommuner och regioner så minskade andelen psykiska diagnoser i samband med pandemin för både kvinnor och män, för att sedan öka under 2021.

Sjukfrånvaro i olika branscher skiljer sig åt. Inom Vård och omsorg finns de längsta sjukskrivningarna. Transportbranschen, tillverkningsindustrin och i byggsektorn är sjukfrånvaron hög främst på grund av fysiska risker i arbetsmiljön. Inom utbildningssektorn, främst inom förskola och bland grundskolans stödpersonal är sjukfrånvaron hög.

Källor:

- Socioekonomisk analys Norra Mellansverige
- Försäkringskassans statistik
- Stöd tillbaka till arbete, Arbetsrapport 2024:02, Försäkringskassan
- Rapport Psykisk ohälsa i dagens arbetsliv, Försäkringskassan
- Suntarbetsliv
- ESF-projekt Experio WorkLab 2019-2020, dnr nr, 2019/00035
- AFA Försäkring

Inriktning

Syftet med denna utlysning är att stödja insatser som hjälper anställda i långtidssjukskrivning att komma tillbaka till arbetslivet samt att stödja insatser som hjälper arbetsgivare att minska ohälsan och sjuktalen inom sin organisation. Projekt kan arbeta med kompetenshöjande insatser på individ-, organisations-, och strukturnivå. Det kan handla om hälsofrämjande, förebyggande eller rehabiliterande insatser. Projekt ska kombinera insatser på individ- och organisationsnivå.

Eftersom den sjukskrivne kan ha komplexa behov och behöva stöd från mer än en aktör är det även viktigt att utveckla strukturer för att hitta behovsanpassade lösningar i samverkan mellan organisationer. Det kan handla om förstärkt samverkan mellan relevanta aktörer som möter anställda i sjukskrivning. Svenska ESF-rådet ser gärna att projekt arbetar med insatser på strukturnivå men det är dock inget krav i den här utlysningen.

Projektens insatser ska bidra till att anställda i långtidssjukskrivning återgår till arbete eller kommer närmare arbetsmarknaden (steg på vägen). Insatserna ska även bidra till att arbetsgivares kompetens inom hälso-, och arbetsmiljöarbete ökar samt att ohälsan och sjuktalen inom den egna organisationen minskar.

Exempel på insatser (individ- och organisationsnivå)

- Rehabiliterade insatser för att hjälpa sjukskrivna att komma tillbaka till arbetslivet
- Utveckla behovsanpassade lösningar för att hjälpa sjukskrivna att återgå till sitt arbete
- Stöd och handledning för att hjälpa sjukskrivna att byta yrke
- Förebyggande insatser för att förhindra att anställda hamnar i sjukskrivning
- Hälsofrämjande insatser för att stärka hälsan inom organisationen
- Kompetenshöjande insatser för arbetsgivare inom hälso- och arbetsmiljöarbete
- Kompetenshöjande insatser för att ge arbetsgivare verktyg att främja hälsa inom organisationen

Exempel på insatser (strukturnivå)

Medfinansieras av
Europeiska unionen

- Insatser för att utveckla strukturer och förstärka samverkan mellan relevanta aktörer som möter anställda i sjukskrivning

Ansökan ska i sin analys beskriva vilka utmaningar som råder för målgruppen kopplat till utlysningens urvalskriterier utifrån horisontella principer, jämställdhet, tillgänglighet och icke- diskriminering.

Svenska ESF-rådet ger inte stöd för drift/ordinarie verksamhet till företag. Ett utbildningsföretag måste, för att kunna beviljas medel för att utbilda andra organisationer, köpa utbildningen av extern part genom ett konkurrensutsatt förfarande.

MÅLGRUPP

Målgruppen för den här utlysningen är anställda i långtidssjukskrivning eller anställda som riskerar sjukskrivning och arbetsgivare som har höga sjuktal bland sina anställda (chefer eller andra med ansvar för hälso- och arbetsmiljöarbete).

Definition långtidssjukskrivning: Sjukskrivning som är längre än 15 dagar.

VILKA KAN SÖKA STÖD INOM UTLYSNINGEN?

Utlisningen riktar sig till organisationer inom offentlig, idéburen och privat sektor inom region Norra Mellansverige. Projekt kan sträcka sig över hela eller delar av region Norra Mellansverige. Regionen omfattar tre län; Gävleborg, Dalarna och Värmland.

TRANSNATIONELLT ERFARENHETSUTBYTE

Svenska ESF-rådet har i programperioden 2021-2027 ett stort fokus på transnationalitet, med syfte att möten med och lärdomar av andra EU-medlemsstater som arbetar med liknande frågor kan bidra till att effektivt lösa gemensamma utmaningar i Europa. Utifrån detta uppmanas stödsökande att överväga ifall möjligheter till transnationellt erfarenhetsutbyte är möjligt under projektperioden. Detta är dock inget krav. Mer information om transnationalitet beskrivs under rubriken längre ned.

MÄTBARA MÅL

Ange både kvalitativa och kvantitativa mätbara projektmål och indikatorer där även horisontella principer inkluderas.

UPPSTARTSFAS

Projekt som finansieras inom ramen för den här utlysningen ska ges möjlighet till förberedelse inför att starta upp och rigga projektet. Uppstartsfasen kan pågå i max 2 månader och ger endast möjlighet till förberedelse inför projektgenomförandet. De aktiviteter som behöver genomföras i projektets inledande fas ska framgå av ansökan.

Förväntade resultat av projekten i utlysningen

På kort sikt förväntas projekten:

- Bidra till att långtidssjukskrivna återgår till arbete och att arbetsgivare får bättre förutsättningar att minska sina sjuktal
- Öka arbetsgivares kunskap om hälso- och arbetsmiljöarbete
- Bidra till att arbetsgivare får verktyg för att främja hälsa och förebygga ohälsa inom organisationen

Medfinansieras av
Europeiska unionen

- Bidra till en mer jämlik hälsa inom organisationen

Valbart

- Förbättra samverkan mellan relevanta aktörer som möter anställda i sjukskrivning

På lång sikt förväntas projekten:

- Bidra till att sjuktalen minskar i regionen
- Bidra till en mer jämlik hälsa i regionen

Urvalskriterier för ESF+

I genomförandet av ESF+ finns fem urvalskriterier som samtliga projektansökningar ska svara upp mot för att kunna bedömas som godkända av Svenska ESF-rådet. Huruvida stödsökande lever upp till urvalskriterierna eller inte bedöms utifrån de svar som stödsökande ger i formuläret Ansökan om stöd. Urvalskriterierna är följande:

- 1. Projektiden bygger på en tydlig och relevant problemanalys som leder fram till ett tydligt definierat problem.**

För att uppfylla kriteriet ska stödsökande definiera vilket problem projektet vill lösa. Stödsökande ska i sin problemanalys visa att projektet utgått från målgruppens och aktörernas behov. Det ska finnas en analys av problemets orsaker och dess konsekvenser. I problemanalysen ska utmaningar utifrån jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering identifieras. Det ska finnas en relevant analys av vilka aktörer som behöver delta i projektet för att kunna lösa projektets identifierade problem.

- 2. Projektets mål ska ligga i linje med utlysningen, svara mot projektets definierade problem och vara uppföljnings-/utvärderingsbara.**

För att uppfylla kriteriet ska projektets mål ligga i linje med de mål som finns i utlysningen. Projektmålen ska vara uppföljningsbara.

Kravet på utvärderingsbarhet gäller för de ansökningar i utlysningar där det är obligatoriskt med projektutvärdering.

Samtliga mål ska vara kopplade till ovanstående definierande problem. Målen ska även utgå från identifierade utmaningar kopplade till jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering.

- 3. Projektet ska tillämpa eller utveckla en eller flera relevanta metoder och tillvägagångssätt.**

För att uppfylla kriteriet ska de metoder och tillvägagångssätt som stödsökande planerar att tillämpa eller utveckla vara relevanta utifrån projektets problemanalys samt projektmålen. Det ska finnas en motivering till varför de aktuella metoderna och tillvägagångssätten valts, som bygger på forskning, omvärldsbevakning eller tidigare erfarenheter av metoden.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Stödsökande ska beskriva på vilket sätt de valda metoderna och tillvägagångssätten förhåller sig till perspektiven jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering.

4. Projektorganisationen har kapacitet och relevant kompetens för att genomföra projektet. Projektet ska bedrivas kostnadseffektivt.

För att uppfylla kriteriet ska det finnas relevant kapacitet och kompetens tillgänglig för projektorganisationen. Det ska finnas en beskrivning av funktionerna som ska finnas i projektorganisationen (hos projektägare, deltagande aktörer och eventuella resurser som ska köpas in) och vilka kompetenser som krävs. Budgeten i sin helhet ska vara relevant och kostnadseffektiv i relation till projektets problemformulering och mål. Stödsökande ska ha ekonomisk och administrativ kapacitet att genomföra projektet.

5. Projektet ska vara förankrat, ha ett säkrat ägarskap och tydlig strategi för tillvaratagande av resultat.

För att uppfylla kriteriet ska projektet vara förankrat (både hos projektägaren och hos eventuella deltagande aktörer) och ha säkrat ägarskap och utpekade mottagare för resultat.

Projektet ska ha en relevant styrgrupp. Projektet ska ha identifierat vilka aktörer som behöver vara med i projektet för att kunna lösa identifierade utmaningar och projektet ska vara förankrat hos dessa. Observera att detta inte utgör ett krav på avtal eller utpekande av leverantörer av varor och tjänster.

Det ska finnas en tydlig strategi för hur projektets resultat, och lärdomarna av projektet, ska tillvaratas under och efter projektet.

När Svenska ESF-rådet har gjort bedömningen vilka projekt som är godkända eller inte, utifrån urvalskriterierna ovan, kommer följande modell för poängsättning för de godkända projekten att användas:

För att uppnå 1 poäng:

Sökande har fått en extrapoäng på antingen urvalskriteriet 1 eller 5 men bedöms inte i sin helhet som stark.

För att uppnå 2 poäng:

Sökande har fått en extrapoäng på både urvalskriteriet 1 och 5 men bedöms inte i sin helhet som stark.

För att uppnå 3 poäng:

Sökande har fått en extra poäng på urvalskriteriet 1 samt bedöms i sin helhet som stark vilket innebär att det finns en tydlig koppling mellan problem- och behovsanalys, vald metod och definierade projektmål.

För att uppnå 4 poäng:

Sökande har fått en extrapoäng på både urvalskriteriet 1 och 5 och bedöms i sin helhet som

Medfinansieras av
Europeiska unionen

stark vilket innebär att det finns en tydlig koppling mellan problem- och behovsanalys, vald metod och definierade projektmål.

Budget

Personal:

För att förenkla administrationen har Svenska ESF-rådet infört enhetskostnader vid budgetering och redovisning av projektpersonalens nedlagda tid i projektet, enhetskostnaderna är obligatoriska. I denna utlysning använda enhetskostnader baserat på personalens yrkesgrupp enligt anställningsavtal. Inkluderat i personalkostnader finns en schablon på 15% för indirekta kostnader.

Deltagare:

För att förenkla administrationen har Svenska ESF-rådet infört enhetskostnader vid budgetering och redovisning av deltagares nedlagda tid i projektet, enhetskostnaderna är obligatoriska.

Övriga kostnader:

Följande kostnadsslag ska budgeteras utifrån verkliga kostnader

- Externa tjänster
- Utrustning, materiel och deltagarlokalerna
- Resor och logi

Observera att projekt som understiger 2 100 000 kronor kan enbart budgetera för personalkostnader.

Transnationalitet

Socialfondsprogrammet ESF+ 2021-2027 ska stödja satsningar på och koordinering av interregionala, gränsöverskridande och transnationella insatser där stödmottagarna finns i minst ett annat medlemsland. Programmet pekar på att transnationellt samarbete kan bidra till att effektivt lösa gemensamma utmaningar och användas som ett verktyg för innovation, lärande och spridning av resultat. Tillsammans med samhällsaktörer och projekt i andra medlemsstater kan metoder utvecklas och system och policyers förbättras inom relevanta politikområden. Programmet betonar att transnationellt samarbete bidrar till att bygga ett gemensamt Europa genom att ge förutsättningar för sektors- och gränsöverskridande utbyte. Formerna för det transnationella samarbetet i projekt kan variera från studiebesök, kunskapsutbyte, jobb-skuggning till gemensamma utvecklingsprojekt.

I Socialfondsprogrammet lyfts transnationellt samarbete inom ramen för EU:s strategi för Östersjöregionen fram. EU:s strategi för Östersjöregionen är ett samarbete mellan EU:s länder runt Östersjön. Den antogs 2009 i syfte att möta gemensamma utmaningar som länderna i regionen står inför och där samarbete över gränserna är nödvändigt för att lösa gränsöverskridande problem som är svåra att lösa på egen hand. Strategin berör EU:s medlemsstater i regionen - norra Tyskland, Polen, Litauen, Lettland, Estland, Finland, Sverige och Danmark. Strategin har tre huvudmål: rädda havsmiljön, länka samman regionen och öka välbefindandet. Målet om ökat välbefindande inbegriper en social dimension. Till strategin hör en handlingsplan som är indelad i fjorton policyområden. Projekt som bidrar till EU:s Östersjöstrategi är projekt med en tydlig makroregional påverkan som bidrar till att nå strategins mål och som bidrar till genomförandet av en eller flera åtgärder i handlingsplanen för EU:s Östersjöstrategi. Kopplingen till strategins mål och åtgärder ska vara tydlig.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Läs mer om Östersjöstrategin och dess handlingsplan här:
balticsea-region-strategy.eu

Transnationellt samarbete kan användas som ett verktyg för att skapa och sprida innovation samt lärande mellan socialfondsfinansierade projekt i olika länder och därmed bidra med lösningar på gränsöverskridande samhällsutmaningar. Genom det transnationella samarbetet utvecklas de nyskapande idéerna och de innovativa koncepten som är en förutsättning för social innovation.

Projektutvärdering

I den här utlysningen ska projekten utvärderas med projektutvärdering.
Projektutvärderingen upphandlas av projekten själva.

Projektutvärderingen ska bidra både till projektets och Svenska ESF-rådets kunskapsbehov kopplat till utlysningen. I den här utlysningen ska projektutvärderingen ge underlag till Svenska ESF-rådet gällande följande frågeställning:

Vilka insatser har bidragit till att arbetsgivare har fått bättre förutsättningar att minska sjuktagen inom den egna organisationen?

Det konkreta utvärderingsupplägget för ett projekt utformas efter att projektet blivit beviljat i samband med att projektet, i dialog med Svenska ESF-rådet, beställer en utvärdering.

Rapportering av deltagare

Projekt inom denna utlysning ska rapportera deltagare till SCB.

Statsstöd

Alla projekt ska bedrivas i enlighet med EU:s statsstödsregler (se främst artikel 107, Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt). Projekt i denna utlysning kan innebära att statsstöd lämnas till företag.

Svenska ESF-rådet kan bevilja statsstöd enligt följande EU-regler om statsstöd:

- så kallat försumbart stöd enligt kommissionens förordning (EU) nr 2023/2831 av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt för stöd av mindre betydelse (de minimisförordningen),
- stöd till utbildning enligt artikel 31 i Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (GBER).

I denna utlysning tillåts endast statsstöd i enlighet med de minimis-förordningen. Den sökande ska i samband med ansökan om stöd inkomma med en beräkningsmodell som visar hur stödet har fördelats på stödmottagare och/eller deltagande företag.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Se mer i bilagan Svenska ESF-rådets allmänna beslutsvillkor.

Bilagor som ska bifogas ansökan om stöd i Projektrummet+

Följande bilagor ska bifogas ansökan om stöd i Projektrummet+:

Bekräftelse av ansökan

Bekräftelsebrevet är obligatoriskt att inkomma med för de stödsökande som inte använder digital signering.

Verifiering av behörig företrädare

Denna bilaga är obligatorisk för samtliga sökande. Underlag ska visa att den som skrivit under ansökan om stöd är behörig att göra det.

Inköpspolicy

Denna bilaga är obligatorisk för offentliga aktörer.

De minimis-blankett

Dessa bilagor är obligatoriska för stödsökande som ska använda de minimis och gäller för de företag som vid ansökan om stöd är inlagda i Projektrummet+ som aktörer som deltagande företag.

Beräkningsmodell för de minimis

Denna bilaga är obligatorisk för stödsökande som ska använda de minimis.

Bilagor till utlysningen

- Svenska ESF-rådets allmänna beslutsvillkor

Praktisk information

KONTAKTA OSS

För att säkerställa att ansökan är i linje med utlysningen uppmanas stödsökanden att kontakta våra medarbetare i region Norra Mellansverige i ett tidigt skede.

Maria Norgren, maria.norgren@esf.se, 026-542672

Lina Kraft, lina.kraft@esf.se, 026-542724

Eva Elfvin Eriksson, eva.elfvin@esf.se, 026-542674

För mer information angående denna utlysning kan ni även kontakta regionalt utvecklingsansvariga för Norra Mellansverige i Gävleborg, Dalarna och Värmland.

Läs mer om att ansöka om stöd här: www.esf.se/soka-stod

INNAN NI SKICKAR IN ANSÖKAN

Kontrollera att ni har:

- Fått med de aktörer som är nödvändiga för att genomföra projektet och ta vara på resultat.
- Gjort en tydlig och verksamhetsnära problemanalys.
- En avgränsad målgrupp. Om målgruppen är inskriven hos Arbetsförmedlingen/Försäkringskassan ska deltagande säkras hos aktuell aktör.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

- Beskrivit aktiviteter som kan motiveras utifrån målgruppens behov.
- Gjort en budget som är direkt kopplad till projektets aktiviteter.
- Budgeterat för den obligatoriska externa utvärderingen.
- Tagit fram mätbara och realistiska mål som utgår ifrån er problemanalys och som kan uppnås under projektiden.
- Inkluderat de horisontella principerna i ansökans alla delar.
- Ansökan ska ha en tydlig koppling mellan sina olika delar.
- Bifogat alla obligatoriska bilagor.

Ansökan om stöd ska lämnas på Svenska ESF-rådets digitala ansökningsformulär i Projektrummet+ som nås på www.esf.se. Senast klockan 16.00 den dagen utlysningen stänger ska ansökan om stöd vara inskickad i Projektrummet+. En ansökan som inkommer efter denna tidpunkt kan inte beviljas. Ansökningsformuläret ska vara komplett vilket innebär att samtliga fält ska vara ifyllda. De obligatoriska bilagorna ovan ska skickas in tillsammans med **ansökan** om stöd för att ansökan ska anses vara komplett. Undantaget är bekräftelse av ansökan, oavsett om den görs digitalt eller manuellt, som ska vara inskickad senast 24 timmar efter att utlysningen har stängts. Denna förlängda deadline när det gäller bekräftelsebrev beror på att det inte går att bekräfta ansökan innan den är inskickad i Projektrummet+.

Svenska ESF-rådet kommer att publicera information på www.esf.se när det gäller vilka projekt som beviljas medel.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Beslutad: 2022-08-30 1 (12)

Reviderad: 2023-05-02,

2023-06-21, 2024-01-09

Bilaga: Svenska ESF-rådets allmänna beslutsvillkor för stöd från Europeiska socialfonden+ 2021-2027

Innehåll

Definitioner	3
1. Lagar och regler	4
2. Genomförande av projekt	4
2.1 Projektåtagande	4
2.2 Förskott	4
2.3 Rapportering av deltagare till SCB	4
3. Ansökan om utbetalning av stöd	5
3.1 Innehåll och inlämnande	5
3.2 Klumpsumma	5
3.3 Kostnader i projektet	6
3.4 Stödberättigande kostnader	6
3.5 Förenklade redovisningsalternativ	7
3.6 Indirekta kostnader	7
3.7 Information om leverantörer	7
4. Förändringar i projekt	7
4.1 Klumpsumma	8
5 Hinder mot utbetalning och återkrav	8
5.1 Hinder mot utbetalning	8
5.2 Återbetalning och återkrav	8
5.3 Återkrav av olagligt statsstöd	9
5.4 Hur återbetalning ska ske	9
5.5 Medfinansiering	9
6. Deltagarredovisning	9
7. Informationsansvar	9
7.1 Stödmottagarens informationsansvar	9
7.2 Svenska ESF-rådets spridning av information från projektet	9
8. Handlingars tillgänglighet och kontroll m.m.	9
9. Utvärdering och uppföljning av projekt	10
9.1 Kvartalsrapport	10
9.2 Projektutvärdering	10

Medfinansieras av
Europeiska unionen

9.3 Klusterutvärdering	10
10. Personuppgiftsbehandling	10
11. Statsstöd	10
11.1 Allmänt om statsstöd	10
11.2 Stöd av mindre betydelse	11
11.3 Artikel 31 GBER	11
12. Särskilda åtaganden	11
12.1 Projektägarens särskilda åtaganden	11
12.2 Samverkanspartens särskilda åtaganden	11

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Definitioner

Sökande: Den/de som ansöker om stöd.

Stödmottagare: Definieras i artikel 2.9 i EU-förordning 1060/2021. För ESF-rådets del är främst definitionen i a) relevant: En juridisk person som initierar eller initierar och genomför projekt eller organisation. Denne aktör kan få ersättning för kostnader som uppstått hos denne.

Projektagare: Den part som samordnar projektet och tar emot Svenska ESF-rådets beslut om stöd och utbetalning av stöd. Parten har även andra särskilda åtaganden enligt avsnitt 12.1.

Projektagande: Åtagande av stödmottagare att genomföra projektet enligt Svenska ESF-rådets beslut om stöd.

Samverkanspart: En stödmottagare som inte är projektagare. Parten har även särskilda åtaganden enligt avsnitt 12.2.

Samverkansprojekt: Ett projekt som bedrivs av flera stödmottagare under ledning av en projektagare.

Medfinansiering: En aktörs finansiering av projektet i form av kontanta medel, andel av kostnader, bidrag i annat än pengar och deltagaresättning.

Medfinansiär: Aktör som bidrar med medfinansiering.

Leverantör: En aktör som utför en prestation mot en motprestation, så som varor och tjänster mot betalning

Deltagande företag: En aktör vars anställda eller ideellt engagerade deltar i kompetensutvecklingsinsatser.

Deltagare: En fysisk person som drar direkt nytta av ett projekt utan att vara ansvarig för att inleda eller både inleda och genomföra insatsen.

Förenklat kostnadsalternativ: Innebär att faktisk kostnadsredovisning ersätts av enhetskostnader, enhetsbelopp (klumpsumma) eller schablonbelopp (indirekta kostnader eller schablon för personalkostnader).

Direkt kostnad - faktisk kostnad som inte redovisas med förenklande kostnadsalternativ

Stöd av mindre betydelse/de minimis: Statsstöd enligt kommissionens förordning nr 2023/2831 om stöd av mindre betydelse i form av ekonomisk förmån som erhålls genom en projektaktivitet. Exempelvis deltagande i en aktivitet där kostnaderna för aktiviteten uppstått hos stödmottagare.

De minimis-intyg: Intyg för den som tar emot stöd av mindre betydelse avseende tidigare mottaget stöd av de mindre betydelse.

GBER: den allmänna gruppundantagsförordningen nr 651/2014.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Stöd till utbildning enligt artikel 31 GBER: Statsstöd för utbildning enligt artikel 31 kommissionens förordning nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

1. Lagar och regler

a) Stödmottagare ska följa tillämpliga unionsrättsliga och nationella bestämmelser¹. Villkoren ska gälla såvida inte annat följer av ovanstående regelverk, beslut om stöd inklusive särskilda villkor eller utlysningstext. Villkoren gäller för beviljade medel som beslutats med stöd av förordning om förvaltning av program för vissa EU-fonder.

b) Stödmottagaren ska respektera de grundläggande rättigheterna i rättighetsstadgan (Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (2010/C 83/02)).

2. Genomförande av projekt

Stödmottagare ska genomföra projektet i enlighet med beslut om stöd inklusive dess villkor och projektbeskrivning.

2.1 Projektåtagande

Stödmottagare ska underteckna ett projektåtagande. Undertecknandet ska ske senast tre veckor efter beslut om stöd. Vid särskilda skäl kan anstånd beviljas.

2.2 Förskott

Svenska ESF-rådet kan efter ansökan besluta om förskott på upp till halva stödet, dock högst 400 000 kronor i enlighet med 2 kap. 9 § i förordning om förvaltning av program för vissa EU-fonder. Ansökan ska göras i Svenska ESF-rådets e-tjänst.

2.3 Rapportering av deltagare till SCB

a) Stödmottagare som har deltagare i sitt projekt är när så anges i beslutet om stöd skyldig att rapportera deltagare till Statistiska Centralbyrån (SCB) i Svenska ESF-rådets e-tjänst eller i enlighet med Svenska ESF-rådets mall och anvisningar för deltagarrapportering.

¹ Bestämmelserna finns bland annat i:

- Europaparlamentets och Rådets Förordning (EU) nr 2018/1046 om finansiella regler för unionens allmänna budget m.m.
- Europaparlamentets och Rådets Förordning (EU) nr 2021/1060 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+ m.m.
- Europaparlamentets och Rådets Förordning (EU) nr 2021/1057 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning nr 1296/2013
- Förordning (SFS 2022:1379) om förvaltning av program för vissa EU-fonder

På Svenska ESF-rådets webbplats finns länkar till dessa regelverk.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

b) Svenska ESF-rådet har rätt att uppdra åt SCB att inhämta uppgifter från Arbetsförmedlingen samt Försäkringskassan för att mäta och följa upp aktivitets- och resultatindikatorer. Svenska ESF-rådet har rätt att offentliggöra avidentifierade uppgifter i samband med rapportering som görs av Svenska ESF-rådet.

Stödmottagaren är skyldig att informera deltagare om hanteringen av personuppgifter i enlighet med Svenska ESF-rådets instruktion.

3. Ansökan om utbetalning av stöd

3.1 Innehåll och inlämnande

a) Ansökan om utbetalning av stöd ska göras i Svenska ESF-rådets e-tjänst. Ansökan ska undertecknas av behörig företrädare.

b) Ansökan om utbetalning av stöd ska omfatta projektets samtliga stödberättigande utgifter för en kalendermånad och ha kommit in till Svenska ESF-rådet senast två månader efter utgången av den kalendermånad som ansökan om utbetalning avser, om inte annat framgår av beslut om stöd.

Sista ansökan om utbetalning av stöd ska ha kommit in till Svenska ESF-rådet senast två månader efter projektets slutdatum. Vid särskilda skäl kan anstånd beviljas.

Avseende programområde F ska ansökan om utbetalning under pågående projekttid inkomma senast en månad efter utgången av den kalendermånad som ansökan om utbetalning avser. Den sista ansökan om utbetalning ska ha kommit in till Svenska ESF-rådet senast en månad efter projektets slutdatum.

c) En ansökan om utbetalning av stöd ska innehålla underlag som verifierar att utgifterna är stödberättigande. Sista ansökan om utbetalning ska innehålla en slutrapport.

d) Följande underlag ska lämnas in på Svenska ESF-rådets begäran:

- Tidsredovisning för personal upprättad i Svenska ESF-rådets digitala tidsrapporteringsystem för personal.
- verifiering av att medfinansiering i form av likvida medel har utbetalats till stödmottagare,
- verifiering av att medfinansiering i form av bidrag i annat än pengar har tillhandahållits och för det fall förvärvsarbete förekommit tidsredovisning för sådant arbete,
- kopior av upphandlings- eller inköpsunderlag,
- verifiering av deltagarersättning, endast så stor del av deltagarersättningen som svarar mot en deltagares nedlagda tid i insatsen får redovisas som medfinansiering,
- verifiering av inkomster i projektet, samt ytterligare uppgifter som Svenska ESF-rådet begär för att pröva om utgifterna är stödberättigande.
- Medfinansiering i form av deltagarersättning ska redovisas på Svenska ESF-rådets blankett i enlighet med Svenska ESF-rådets anvisningar.

Utöver vad som anges ovan får Svenska ESF-rådet begära in ytterligare uppgifter för att pröva om utgifterna är stödberättigande

3.2 Klumpsumma

Om projektet enligt beslut om stöd ska tillämpa det förenklade redovisningsalternativet, klumpsumma gäller istället för 3.1. B-D följande: En ansökan om utbetalning av stöd ska innehålla underlag som verifierar

Medfinansieras av
Europeiska unionen

att angivna leveransmål är uppfyllda i enlighet med vad som framgår av aktuell utlysning. Ansökan om utbetalning ska ha kommit in till Svenska ESF-rådet senast en månad efter projektets slutdatum. Vid särskilda skäl kan anstånd beviljas.

3.3 Kostnader i projektet

a) Stödmottagare ska i ansökan om utbetalning enbart ta upp kostnader som är stödberättigande enligt tillämpliga regelverk och dessa beslutsvillkor (för tillämpliga regelverk se fotnot 1 på s. 3).

b) Stödmottagare ska, utan att gällande bokföringsregler åsidosätts, ha ett separat redovisningssystem eller en lämplig redovisningskod för projektets kostnader, intäkter och finansieringen i bokföringen eller på annat sätt säkerställa att projektets transaktioner kan utläsas i redovisningen.

Kravet på separat redovisning gäller inte för kostnader som är baserade på förenklade kostnadsalternativ, som till exempel indirekta kostnader.

3.4 Stödberättigande kostnader

Stödberättigande kostnader som inte utgörs av en klumpsumma om stödet utgör statligt stöd enligt artikel 31 i gruppundantagsförordningen se 11.2.

De kostnader som anges i artikel 64 EU förordning 1060/2021 och artikel 16 i EU förordning 1057/21 är ej stödberättigande.

Stödmottagare som inte omfattas av lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna eller lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, ska vid köp, hyra och leasing, följa principerna som framgår av 4 kap. 1 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Stödmottagare som ska tillämpa någon av ovanstående lagar får inte dela upp upphandlingar mellan sig i syfte att kringgå upphandlingslagarna.

För att en kostnad ska vara stödberättigande ska den

- ha uppkommit hos en stödmottagare,
- ha uppkommit under projektiden som anges i beslutet om stöd,
- vara förenlig med unionsrättsliga och nationella bestämmelser, samt med villkoren i beslutet om stöd,
- vara skälig,
- ha uppkommit enbart för att genomföra projektet samt,
- kunna styrkas.

För att en direkt kostnad ska vara stödberättigande ska den

- vara betald,
- vara bokförd i ett separat redovisningssystem, eller med en särskild redovisningskod för alla transaktioner som rör projektet,
- vara bokförd och fastställd i enlighet med god redovisningssed, samt
- följa stödmottagarens policyer och riktlinjer, särskilt gällande påverkan på miljö och klimat.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Svenska ESF-rådet prövar om en kostnad är stödberättigande genom beslut efter ansökan om utbetalning.

3.5 Förenklade redovisningsalternativ

Stödmottagare ska tillämpa de eller det förenklade redovisningsalternativ som anges i beslutet om stöd.

3.6 Indirekta kostnader

Följande kostnadskategorier utgör indirekta kostnader:

- Övergripande styrning och ledning
- Övrig indirekt personalkostnad i organisationen till den del som inte arbetar direkt i projektet (ledning, kundservice, personalenhet, ekonomi, administration, IT-support, information, marknadsföring, juridik m.m.)
- Centralt personalstöd för all personal i organisationen
- Utbildning och annan kompetensutveckling för ordinarie arbete. Här avses inte projektrelaterad utbildning
- Rekryteringskostnader inklusive utannonsering av tjänst
- Sjuk- och hälsovård
- Frisk- och personalvårdsförmåner
- Lokalkostnader (personal anställda i projektet)
- Lokalkostnader administration
- Förvaltning och drift av lokaler, inkl. underhåll, städ/vaktmästeri och reparationer
- Försäkringar kopplade till lokaler för personal och till kontorsutrustning (brand, stöldförsäkring)
- El, värme, vatten
- Reception, kontorsservice, telekommunikation (personal anställda i projektet)
- Kommunikation; telefon, fax, internet, postservice, porto
- Kontorsutrustning (möbler, datorer inklusive programvaror, m.m.); Inköp, hyra, avskrivning, reparation och underhåll
- kontorsmaterial
- Kopieringskostnader
- Bankavgifter; t.ex. konto- och kortavgift nödvändiga för projektet (inte ränte- och andra transaktionsavgifter)
- Böcker/tidningar, medlemsavgifter m.m.
- Registratur och arkivering - Registratur och arkiveringskostnader
- Övriga kostnader (personal anställda i projektet)
- Intern representation; mat och gåvor.

3.7 Information om leverantörer

Av stödmottagares upphandlingskontrakt vid upphandlingar över EU:s tröskelvärden ska uppgift om leverantörens verkliga huvudmän framgå (Detta framgår av art 3.6 direktiv (EU) 2015/849 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG). Stödmottagare ansvarar för sin leverantör såsom för sig själv.

4. Förändringar i projekt

Svenska ESF-rådet ska snarast informeras skriftligen om förutsättningarna för projektet ändras, om stödmottagare önskar avbryta projektet eller om andra ändringar av betydelse för projektet.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Vid följande förändringar av projektets förutsättningar krävs en ansökan om ändring av beslut. Denna ansökan ska göras i Svenska ESF-rådets e-tjänst.

- väsentliga förändringar av projektets inriktning, så som projektets mål och indikatorer
- väsentliga förändringar i projektets genomförande, så som projektperiod, metod eller tillvägagångssätt,
- förändringar av projektorganisationen, så som anslutande eller lämnade av samverkansparter, och om stödsökandens verksamhet helt eller delvis överläts, eller på något annat sätt övergår till annan juridisk person,
- förändringar avseende finansiering så som medfinansiering m.m.

Förändringarna får genomföras först efter ett eventuellt beviljande genom beslut om ändring av Svenska ESF-rådet.

Svenska ESF-rådet ska snarast informeras skriftligen om ändring av stödmottagares

- Namn
- Adress
- Plusgiro eller bankgiro
- Behörig företrädare, eller
- Om andra uppgifter som har betydelse i projektet.

4.1 Klumpsumma

Om projektet tillämpar det förenklade redovisningsalternativet klumpsumma gäller följande: Stödmottagaren kan inte ansöka om ändring av beslut om stöd för en fastställd klumpsumma avseende klumpsummans omfattning, målformulering, belopp samt vilka underlag som ska redovisas för att få stödet utbetalt.

5 Hinder mot utbetalning och återkrav

5.1 Hinder mot utbetalning

Svenska ESF-rådet kommer med stöd av 4 kap. 1 § i förordningen (SFS 2022:1379) om förvaltningen av program för vissa EU-fonder besluta att stödet helt eller delvis inte ska betalas ut om

1. den som har ansökt om stöd genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att stödet beviljats felaktigt eller med för högt belopp,
2. stödet av något annat skäl har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta,
3. stödet inte har utnyttjats eller använts eller det finns anledning att anta att stödet inte kommer att utnyttjas eller användas för det ändamål som det har beviljats för, eller
4. villkoren för stödet inte har följts

5.2 Återbetalning och återkrav

Svenska ESF-rådet kommer med stöd av 4 kap. 2-5 §§ i förordning (SFS 2022:1379) om förvaltningen av program för vissa EU-fonder att besluta om återkrav samt ränta om ett beslut enligt ovan fattats och medel har betalats ut.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

5.3 Återkrav av olagligt statsstöd

Om stödet eller stödet av mindre betydelse visar sig utgöra ett olagligt statsstöd kommer Svenska ESF-rådet att kräva tillbaka beloppet plus ränta i enlighet med lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler.

5.4 Hur återbetalning ska ske

En stödmottagare som inte är projektägare ska återbetala utbetalat stöd till projektägaren, som sedan ska vidarebefordra pengarna till Svenska ESF-rådet.

5.5 Medfinansiering

Medfinansiering ska redovisas i den takt den blir stödberättigande enligt Svenska ESF-rådets regler. Utbetalat stöd av Svenska ESF-rådet och medfinansiering ska vara i balans i enlighet med beslut om stöd i och med sista ansökan om utbetalning. Detta gäller oavsett hur projektet avslutats, till exempel genom att det avbryts i förtid, delvis ej utbetalas eller avslutas enligt beslut om stöd.

6. Deltagarredovisning

Stödmottagare som driver projekt med deltagare och som inte tar upp deltagarersättningar som en kostnad i form av medfinansiering i projekt ska redovisa deltagare i enlighet med Svenska ESF-rådets anvisningar. Om deltagarersättning används som medfinansiering se avsnitt 3.1 d.

7. Informationsansvar

7.1 Stödmottagarens informationsansvar

a) Stödmottagare ska informera om att insatsen delfinansieras av Europeiska socialfonden enligt bestämmelserna om informationsansvar i artikel 47 och 50 samt bilaga IX i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2021/1060.

b) Stödmottagare ska på Svenska ESF-rådets begäran tillhandahålla kommunikations- och synlighetsmaterial till unionens institutioner, organ eller byråer i enlighet med artikel 49.6 och bilaga IX i förordning 1060/2021.

7.2 Svenska ESF-rådets spridning av information från projektet

Svenska ESF-rådet har rätt att:

- kopiera och sprida kommunikations- och marknadsföringsmaterial om projektet.
- publicera den inlämnade projektsammanfattningen
- kopiera och sprida hela eller delar av rapporter från projektet
- i övrigt sprida information från och om projektet.

Det gäller även efter projektets avslut.

8. Handlingars tillgänglighet och kontroll m.m.

a) Stödmottagare ska säkerställa att Svenska ESF-rådet har rätt att hos stödmottagare och medfinansierare eller i projektets lokaler följa upp arbetet och ta del av handlingar och uppgifter som kan ge upplysningar om insatsen, genomförandet därav, inbegripet erforderlig räkenskapsinformation och resultatuppfyllelse.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

b) Stödmottagare ska hålla ovan nämnda handlingar tillgängliga för Svenska ESF-rådet eller för den som annars företräder Svenska ESF-rådet. Handlingarna och uppgifter, inklusive räkenskapsinformation, ska hållas tillgängliga i original eller i form av bestyrkta kopior eller på allmänt godkända databärare under fem (5) år räknat från 31 december det år då Svenska ESF-rådet gjorde den sista utbetalningen till stödmottagare. Tidsperioden avbryts vid rättsliga förfaranden eller på begäran av EU-kommissionen. På begäran ska även utdrag ur eller kopior av handlingar och uppgifter tillhandahållas.

För statligt stöd gäller ovanstående i tio (10) år från beslutet om stöd.

c) Nationella revisions- och kontrollorgan, Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten eller den någon av dessa organ utser ska ha samma rätt som Svenska ESF-rådet.

9. Utvärdering och uppföljning av projekt

9.1 Kvartalsrapport

Svenska ESF-rådets dokument "Kvartalsrapport" ska till Svenska ESF-rådet lämnas in ifylld var tredje månad, med första inlämning tre månader efter projektets startdatum. I samband med projektets avslut ska istället för kvartalsrapport en slutrapport i enlighet med avsnitt 3.1 lämnas in.

Detta gäller inte projekt som använder det förenklade redovisningsalternativt klumpsumma.

9.2 Projektutvärdering

Utvärdering av projektet ska göras under projektets genomförande om det framgår av beslutet om stöd. Utvärderingen ska följa Svenska ESF-rådets generella anvisningar och de specifika krav som anges i utlysningen.

9.3 Klusterutvärdering

Om det av beslutet om stöd framgår att projektet är en del av en klusterutvärdering ska stödmottagare bistå utvärderaren.

Om Svenska ESF-rådet efter beslut om stöd genomför en klusterutvärdering där aktuellt projekt ingår ska projektägare medverka i utvärderingen i den utsträckning det är möjligt för projektägaren.

10. Personuppgiftsbehandling

Stödmottagare ska omgående ge samtliga anställda och deltagare i projektet Svenska ESF-rådets information om GDPR i enlighet med Svenska ESF-rådets anvisningar. Dessutom ska stödmottagare dokumentera hur och när informationen har getts de enskilda.

11. Statsstöd

11.1 Allmänt om statsstöd

Av 3 kap. 1-8 §§ i förordning (2022:1379) om förvaltning av program för vissa EU-fonder framgår bl.a. vad en ansökan om stöd som omfattas av förordning (EU) nr 2023/2831 eller förordning (EU) nr 651/2014 ska innehålla. Av samma lagrum framgår även de förutsättningar som i övrigt ska vara uppfyllda för att stöd ska kunna beviljas.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

11.2 Stöd av mindre betydelse

Om det av beslut om stöd framgår att projektet innefattar stöd av mindre betydelse ska projektägaren göra följande:

- projektägaren ska till Svenska ESF-rådet ha lämnat in blanketten de minimis-intyg för samtliga företag som deltar i projektet. Svenska ESF-rådet ska godkänna att företaget får delta i projektet innan så sker,
- projektägaren ska skriftligen vidarebefordra beslutet om stöd till de deltagande företag som får stöd av mindre betydelse som för första gången anges i ett beslut,
- projektägaren ska säkerställa att inget deltagande företag tar emot stöd som överskrider tillåten beloppsgräns enligt de minimisförordningen.

11.3 Artikel 31 GBER

Om det av beslut om stöd framgår att projektet innefattar statsstöd som beviljas med stöd av artikel 31 GBER gäller bland annat följande:

- Stöd som utgör statsstöd är enbart stödberättigande om kostnaderna anges i artikel 31 GBER
- Stödmottagaren ska medfinansiera den procent av kostnaderna som anges i artikel 31 GBER i enlighet med beslut om stöd.

12. Särskilda åtaganden

12.1 Projektägarens särskilda åtaganden

a) Utöver det som gäller för alla stödmottagare ska projektägaren:

- ha behörighet att företräda övriga stödmottagare avseende projektet i förhållande till Svenska ESF-rådet,
- samordna projektet,
- om projektet innefattar stöd av mindre betydelse fullgöra de uppgifter som framgår under avsnitt 11.1,
- sammanställa och skicka in ansökan om utbetalning i enlighet med avsnitt 3,
- ta emot Svenska ESF-rådets utbetalningar av stöd och fördela stödet till övriga stödmottagare utifrån vems kostnader stödet avser
- på begäran från Svenska ESF-rådet kunna visa hur varje utbetalning av stöd har fördelats mellan stödmottagarna,
- under projekttiden utvärdera projektet enligt Svenska ESF-rådets anvisningar för utvärdering,
- genast vidarebefordra till de övriga stödmottagarna, all information från Svenska ESF-rådet som är relevant för dem, inklusive alla beslut och eventuella ändringsbeslut,
- vidarebefordra återbetalningar från andra stödmottagare till Svenska ESF-rådet och
- snarast underrätta Svenska ESF-rådet om förändringar i enlighet med avsnitt 4.

b) Projektägaren är ansvarig för projektledaren. Projektledaren ska i förhållande till Svenska ESF-rådet vara behörig att företräda projektägaren avseende projektet.

12.2 Samverkanspartens särskilda åtaganden

Utöver det som gäller för alla stödmottagare gäller följande för stödmottagare som är samverkanspart:

- Samverkanspart som är återbetalningsskyldig enligt avsnitt 5 ska återbetala beloppet till projektägaren för vidarebefordran till Svenska ESF-rådet.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

- samverkanspart ska bistå projektägaren med sådant underlag som innebär att projektägaren kan fullgöra sina åtaganden gentemot Svenska ESF-rådet enligt 12.1.
- samverkanspart som kommer på obestånd under projektets genomförande, ska informera projektägaren om detta.

